

Bidragsbrott och underrättelseskyldighet

BIDRAGSBROTT

Syftet med lagen är att se till att antalet felaktiga utbetalningar minskar genom att göra straffbestämmelserna tydligare och mer lättillgängliga och att göra en tydlig markering från samhället att bidragsfusk inte är acceptabelt. SmåA är skyldig att göra en polisanmälan vid misstanke om bidragsbrott.

Den som lämnar oriktiga uppgifter, eller låter bli att anmäla ändrade förhållanden som man är skyldig att anmäla enligt lag eller förordning, och på så sätt orsakar fara för att en ekonomisk förmån felaktigt betalas ut eller betalas ut med ett för högt belopp döms för bidragsbrott.

Oriktig uppgift inkluderar även ofullständig uppgift. Det saknar betydelse om uppgiften lämnats skriftligen, muntligen eller elektroniskt.

Förutom huvudbrottet bidragsbrott finns en bestämmelse om ringa brott och en bestämmelse för särskilt allvarliga fall av bidragsbrott, som benämns grovt bidragsbrott. Vid bedömandet om brottet är grovt beaktas särskilt om det rör betydande belopp, om den som begått brottet använt falska handlingar, eller om gärningen ingått i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning.

Den som varit grovt oaktsam kan dömas för vårdslöst bidragsbrott. Mindre allvarliga fall av vårdslöst bidragsbrott är straffria. I lagtexten markeras att framförallt den aktuella förmånens storlek är av betydelse vid bedömningen om brottet är mindre allvarligt. En helhetsbedömning ska dock göras med hänsyn till samtliga omständigheter.

Det finns dock en möjlighet till frivillig rättelse. Den som före utbetalning av en ekonomisk förmån frivilligt vidtar en åtgärd som leder till att ett korrekt beslut om förmånen kan fattas, döms inte till ansvar enligt bidragsbrottslagen.

UNDERRÄTTELSESKYLDIGHET

Sedan den 1 juni 2008 är SmåA skyldig att underrätta vissa myndigheter och organisationer om SmåA antar att en ekonomisk förmån för personligt ändamål har beslutats eller betalats ut felaktigt eller med ett för högt belopp. Den myndighet som erhåller en sådan underrättelse ska sedan utreda om beslutet eller utbetalningen var felaktig.

I praktiken innebär detta att om SmåA till exempel antar att en person felaktigt erhållit sjukpenning från Försäkringskassan måste SmåA underrätta Försäkringskassan om detta.

Underrättelseskyldigheten innebär även att SmåA kan komma att erhålla underrättelser från andra organisationer och myndigheter om dessa antar att SmåA felaktigt har beviljat eller betalat ut arbetslöshetsersättning.